

ZPRAVODAJ

1/2022

www.novyhrozenkov.cz

- | 2 Úvodní slovo | 3 Vánoce už zavřely svá vrátka a my jdeme vstříc novým zážitkům
- | 4 IV. třída Broučků | 5 Je statisticky dokázáno, že slunce vyjde každé ráno... | Vítání občánků
- | 6 Zápis do 1. třídy | Lyžařský kurz | 7 Kultura | 8 Hrozenkovské hračky
- | 10 Srdce Hrozenkovjanů bijí pro vzpírání! | 12 Jdu za svým snem
- | 13 Zamyšlení nad prací ve včelařském spolku | Katecheze Dobrého Pastýře
- | 14 Střelecké utkání MS Nový Hrozenkov | Okresní kolo soutěže „O Zlatou srnčí trofej“ opět v Novém Hrozenkově
- | 15 Výjezdy SDH Nový Hrozenkov | Občanská poradna Vsetín Lidová strana na Novém Hrozenkově
- | 16 Charita Nový Hrozenkov

Vánoce už zavřely svá vrátka a my jdeme vstříc novým zážitkům

*Až nad betlémem hvězda vzplane
Až poklekne i anděl páně
Jen co má se stát se vždycky stane
Svět vejde se do dětské dlaně*

I když jaro pomalu tluče na dveře, ještě se ohlédneme trochu zpět k Vánocům. Přestože už druhý rok jsme se museli obejít bez vánočního tvoření s rodiči, o atmosféru jsme přece jen nepřišli. Postarali se o to zaměstnanci zámku Lešná u Valašského Meziříčí, kam jsme se těsně před svátky vypravili s celou školou. Čekalo nás nejenom tvoření, ale především prohlídka zámku. Kouzelně osvětleným schodištěm jsme se dostali rovnou do mysliveckého salonku, kde převládala zlatá barva vánočních ozdob. V knihovně zase stromečky zářily odstíny barev červených. A každý další pokoj, či salonek překvapoval jinou barevnou kombinací adventních věnců, stromečků a závěsných ozdob. Poslední byla ložnice, ta se dětem hodně líbila, možná i proto, že strom tam sahal až ke stropu. Překvapily nás taky docela krátké postele, ale nebylo to menšími lidmi, ale prý spali v polosedě. K obdivu nás čekalo celkem 24 nazdobených stromečků. A na dotaz, kolik bylo použito baněk, jsem tipovala 2000. Bylo jich však mnohem víc, nebudu napínat – 4500, zapůjčeny byly z Irisy Vsetín. Průvodkyně vyprávěla i spoustu zajímavostí ze života lidí na zámku a když se s námi loučila u jeho dřevěné makety, Aničku Slukovou tak zaujalo povídání o hraběnce, že jí chtěla věnovat svoji sponu do vlasů. No není to krásný konec návštěvy? A tak jsme se plni nádherných dojmů vraceli zpět do školky, kde nás čekal

slavnostní vánoční oběd a další den přišel i Ježíšek s dárky.

Vyjeli jsme na lyže

Hned po vánočním odpočinku, první lednový týden, vyrazily děti vstříc sportovním zážitkům. Již téměř tradicí se stalo lyžování ve Velkých Karlovicích na Horalu. Letos se děti těšily o to víc, protože v loňském roce bylo lyžování zrušeno. Výcviku se účastnilo 20 dětí pod dohledem paní ředitelky a paní Radky. I když zpočátku týdne nebylo počasí zrovna ideální, to poslední páteční dopoledne se konečně i sluníčko vylouplo z mraků a sledovalo společně s rodiči závěrečné jízdy dětí. Za celotýdenní snažení jim byly odměnou diplomy, medaile, hrníčky a velké povzbuzování těch nejbližších. Vždyť velký vlek zvládla většina dětí.

Hurá ke krmelci

Zase naopak, když jsme plánovali výšlap do lesa ke krmelci, počasí nám přálo. Nejstarší děti nashromáždily jablka, mrkve, obilí, seno a vydali jsme se v chumelenicích krásně zasněženou krajinou. Terén v lese byl neschůdný, ale k cíli jsme přece jen došli. Po vyprázdnění tašek nás hřálo, že i my můžeme pomáhat. Cesta nahoru vedla stále do kopce a ještě s nákladem, zato nazpátek to šlo rychle. Válením sudů, či po zadku, každý dle svých možností. Nám učitelkám to šlo pomaleji, ale došli jsme v pořádku všichni.

A na co se děti mohou těšit v nejbližší době? Čeká nás karneval a taky masopust. Tak ať se vydaří!

*Za MŠ Nový Hrozenkov
Emilie Janáčová*

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

srdečně vás zdravím v letošním roce, přeji hodně zdraví, síly a rodinné pohody. Uběhly dva měsíce roku 2022, po covidové epidemii v nás vyvolává nepokoj vojenská okupace Ukrajiny. Navzdory tomu všemu však musíme jít dál a nepřemýšlet, co se bude dít. My jsme pro vás v tuto nelehkou dobu připravili letošní první vydání novohrozenkovského zpravodaje, plného informací o tom, co se u nás událo a co se chystá.

Knihovna v náhradních prostorech

Ve druhém čtvrtletí letošního roku bychom měli zahájit slibovanou rekonstrukci knihovny, a protože se jedná o rekonstrukci, která úplně změní interiér budovy, musíme celou knihovnu přestěhovat do náhradních prostor. Nejprve jsme chtěli knihovnu přemístit do sálu Hasičského domu, bohužel sál v současné době rovněž prochází rekonstrukcí, takže jsme se rozhodli knihovnu přestěhovat do „bývalé vrátnice JZD“ budovy u sběrného dvoru číslo popisné 815. Tuto budovu jsme koupili v loňském roce a zatím s ní nemáme žádné plány. Provoz knihovny v náhradních prostorách bude omezen, především co se týká veřejného internetu. Prosím touto cestou návštěvníky knihovny o shovívavost. Na rekonstrukci knihovny jsme zažádali o dotaci Státní zemědělský intervenční fond a zároveň Ministerstvo pro místní rozvoj. Uvidíme, zda budeme úspěšní a dotaci se nám podaří získat. Od kdy bude knihovna v náhradních prostorách zatím nedokážu přesně říci, chtěli bychom stěhování provést během deseti, maximálně patnácti dní. Celková rekonstrukce budovy knihovny, pokud vše půjde bez problémů, by měla být provedena do konce letošního roku.

Úprava příjezdové komunikace k Základní škole

Do konce května by měla být provedena i rekonstrukce příjezdové komunikace k Základní škole a Mateřské škole střed, která je v havarijním stavu. V rámci této akce by měly být vybudovány i nová parko-

vací místa, komunikace by měla být rozšířena tak, aby se mohla míjet dvě vozidla, celkem na šest metrů. Proveďte se zároveň rekonstrukce asfaltového povrchu u Mateřské školy. Realizaci této akce provede firma Colas CZ, a.s., v tomto případě bohužel bez dotačních prostředků, pouze z rozpočtu městyse.

Cesta do Babínku

Dotační prostředky z programu „Podpora vládou doporučených projektů v oblasti rozvoje regionů“ jsme získali na akci s názvem „Oprava komunikace Babínek v Novém Hrozenkově“ a to z Ministerstva pro místní rozvoj ČR ve výši 3,374 mil. Kč. V rámci tohoto projektu bychom měli opravit 1 285 metrů vozovky tak, že stávající penetrační povrch vyměníme za asfaltový a zároveň celou komunikaci odvodníme. Asfaltový povrch bychom chtěli položit i na příjezdovou komunikaci k obchodu COOP Jednota na Čubově. Další akce, které nás čekají, jsou oprava hřbitova, oprava lávky pro cyklisty v Závodí, výměna rozhlasových hlásičů a další drobné akce. V současné době chystáme projekt na rekonstrukci Lidového domu, projekt hřiště za školou a projekt na chodníky do Vranče. Snad se nám bude letos dařit a akce úspěšně dovedeme do konce.

*Starostka městyse
Ing. Stanislava Špruncová*

IV. třída Broučků

Hurá do bazénu!

Předloni nám proticovidová opatření předplavecký výcvik zhatila, ale loni v září se na nás štěstí usmálo a mohli jsme s předškoláky vyrazit do Městských lázní Vsetín tentokrát pod záštitou ALCEDA - střediska volného času a plavecké školy Vsetín. Děti se v několika plaveckých dvoulekcích hravě seznámily s technikou plavání s využitím různých pomůcek. Lektorky byly velmi empatické a pomohly dětem překonat strach z vody. Závěrem si všichni „vodníci“ odvezli zaslouženě mokré vysvědčení.

Vánoční čas přišel k nám zas

V adventním čase jsme se pečlivě připravovali – učili se říkanku pro Mikuláše, zdobili baňky, vyráběli rodičům svícný s vánočním přáním, pekli linecké, zkoušeli zaplést vánočku, tvořili valašský polaz, na sv. Lucii vymetali husím brkem nepořádek, na sv. Barboru šli pro barborky, vyzkoušeli různé vánoční tradice, rozbalili dárky pod stromečkem, tříkrálovým průvodem donesli Ježíškovi dary za vůně kadidla.

Pozor, jedu!

První lednový týden se vydali naši malí kurzisté do Velkých Karlovic, aby se s lyžařskou školou Razulák naučili lyžovat na sjezdovce Horal. Počasí a sněhové podmínky nebyly ideální, ale dětem to vůbec nevadilo a jezdili nadšené tam i zpět. Po překonání těžkých začátků se děti těšily, až se z pojiždného koberce přesunou na velký vlek. Díky zkušeným instruktorům měli všichni tu nejlepší péči a udělali velké pokroky. V pátek mohli v závěrečném závodě předvést své nově nabyté schopnosti rodičům. Odměnou jim byl nejen diplom, medaile, hrníček a poukaz do bazénu, ale radost všech okolo. Cíl lyžařského výcviku byl splněn, z dětí se stali lyžaři.

Bc. Lenka Gaberová

Je statisticky dokázáno, že slunce vyjde každé ráno...

Někdy ho sice nevidíme, je zatažené hradbou mraků, ale jistota, že tam někde schované v oblacích je a my opět vítáme bílý den, ta je vždycky. I v knihovně, i když máme otevřeno pro veřejnost jen 3 dny v týdnu, přesně 23 hodin, se po zbytek týdne nezahálí. Knihy se nenakoupí samy, nezakatalogizují, neobalí. Staré knihy, opotřebované a dlouho nepůjčované, se musejí vyřadit. A tak se snažím, abyste se v knihovně cítili dobře, rádi se do ní vraceli, mohli vybírat z dobrého knižního fondu, zkrátka připravit ji na dny určené pro vás.

Každý rok v lednu zpracovávám rozsáhlé statistické sestavy pro Český statistický úřad a Ministerstvo kultury. Jsou to údaje zajímavé i pro nás, jak jsme si v minulém roce vedli, ať už v počtu návštěvníků knihovny, počtu výpůjček, nebo různé údaje ekonomické povahy.

V prvním vydání Hrozenkovského zpravodaje bych vás chtěla obeznámit, jak pro nás dopadl další rok postížený koronavirovou epidemií, a to rok 2021. V roce 2020 nás březnové uzavření, nejen knihoven, zastihlo nepřipravené a všechny nás zaskočilo. V dalším roce 2021 jsme doufali, že už k žádným dalším vládním nařízením přece nemůže dojít, ale opak byl pravdou a knihovna byla uzavřena od začátku roku až do 19. dubna 2021. Jedinou útěchou pro čtenáře byla možnost otevření tzv. výdejního okénka. V naší knihovně konkrétně, probíhala výměna knih mezi vstupními dveřmi od 15. února 2021.

A jak jsme si tedy vedli? Připravila jsem tabulku, kde srovnáme rok 2019, kdy jsem v polovině roku knihovnu převzala od paní Pekárkové

s roky 2020 a 2021, kdy bylo nějakou část roku zavřeno z důvodu epidemie koronaviru.

	2019 otevřeno po celý rok	2020 zavřeno 109 kal. dnů	2021 zavřeno 105 kal. dnů
Počet knihovních jednotek	12 795	11 693	9 881
Nakoupeno nových knih	626	549	551
Počet vyřazených knih	1 188	1 651	2 363
Počet registrovaných uživatelů	416	402	378
Počet návštěvníků knihovny celkem (fyz. návštěvy)	6 182	4 794	4 409
Počet výpůjček	15 421	14 035	15 145

V roce 2021 bylo zažádáno, ve druhé výzvě dotačního programu VISKO, o dotaci na pořízení nové PC stanice pro veřejnost. Dotace byla schválena, dostali jsme 70 % z celkových nákladů, které činily 18 420,-.

V grantovém programu Česká knihovna jsme zažádali a obdrželi 41 titulů beletrie od českých autorů v hodnotě 8 235 Kč. U tohoto projektu je výše dotace 100 %.

Projekt SKIP: Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka 2020/2021
Zažádáno a dodáno 22 knih – slavnostní předání se uskutečnilo při Pasování prvňáčků na čtenáře 10. června 2021

Vítání občánků

8. prosince 2021 jsme přivítali 7 občánků Nového Hrozenkova z celkové 24 narozených v roce 2021. Z důvodu epidemie koronaviru jsme akci uskutečnili nadvakrát, abychom zamezili velkému seskupení lidí. V první skupině byly 3 děti a po hodině a půl přišli další rodiče se 4 dětmi. Abychom co nejvíce snížili počet přítomných lidí, poprosili jsme rodiče, aby sebou tentokrát nebrali další rodinné příslušníky, babičky a dědečky. Snad už bude letos situace lepší a vše se vrátí k normálu. Kulturní náplň nám obstaraly děti z MŠ střed. S paní učitelkou Janáčovou děvčata navícila pěkné pásmo písniček a říkanek k danému tématu.

Pozvané děti s trvalým bydlištěm v Novém Hrozenkově obdržely drobné dárky od městyse a od knihovny motivační sadu Bookstart. Díky projektu S knížkou do života, do něhož jsme zapojeni, objednáme sady za zvýhodněnou cenu a zveme rodiče s dětmi do knihovny. Vždyť všechny děti mohou být budoucími čtenáři naší knihovny.

Autorka článků i fotografií Petra Valíčková

Zápis do 1.třídy

Pro předškoláky máme připravena v březnu dvě překvapení. Prvním bude obnova tradice koledování a oslavy sv. Řehoře, patrona studentů a učitelů, kterou si připravili žáci 4. ročníku společně s třídními učitelkami na pátek 11. března. Další týden ve čtvrtek 17. března se mohou těšit na návštěvu školy s pestrým zábavným a sportovním programem.

Ve středu 6. dubna se koná v ZŠ Nový Hrozenkov zápis do 1.třídy pro školní rok 2022/23. Rodiče obdrží e-mailem informace pro registraci a zvolí si čas zápisu. Registrace bude probíhat od 1.dubna. Pro žádost o odklad je nutné přiložit vyjádření pedagogicko-psychologické poradny a potvrzení dětského lékaře.

Lyžařský kurz

Lyžařský kurz 1. třídy

Tradiční součástí akcí na naší škole je lyžařský výcvik, kterého se letos zúčastnilo 21 dětí z prvních tříd. Kurz proběhl v lyžařském areálu Kyčerka ve Velkých Karlovicích od 10. do 14. února. Děti byly rozděleny podle úrovně svých lyžařských dovedností do družstev a pod vedením instruktorek rozvíjely a zdokonalovaly své lyžařské umění. Bohužel jsme lyžařský výcvik z důvodu výskytu onemocnění COVID – 19 museli předčasně ukončit. Přesto si všichni zaslouží velkou pochvalu za snahu, odvahu a samostatnost. Věřím, že děti budou vzpomínat na pěkné zážitky z této akce a budou dál rozvíjet své lyžařské dovednosti s rodiči a kamarády.

Lyžařský kurz 8. třídy

Po roční odmlce se letos uskutečnil lyžařský kurz žáků 8.třídy. Tradičně jsme zamířili do lyžařského střediska na Kohútce, které nám nabídlo výborné sněhové podmínky a velmi pestré proměny počasí. Týdenní kurz je veden nejen k základům alpského lyžování, ale hlavně k bezpečnému pohybu a jízdě na sjezdovce, na vleku a lanovce. Kvůli rozmarům počasí jsme si museli při jednom z odjezdů odklidit spadlý strom, který uzavřel po poryvech větru a deště cestu do údolí Vranče. Pro žáky je týdenní kurz na hřebeni Javorníků možností poznat místo, které je významným turistickým cílem. Završením týdenního sportovního kurzu je společný závod ve slalomu. Děkuji instruktorkám Jitce Kacířové a Janě Janovské, Janě Koňářkové za doprovod žákyně na běžkách a zejména panu panu Kocurkovi za vstřícnost a dopravu žáků do střediska.

Výsledky ve slalomu:

1. Josef Orság 15,92
 2. Karel Pleva 16,44
 3. Jakub Václavík 16,51
1. Klára Novotná 22,22
 2. Klára Vičíková 24,58
 3. Anna Stupková 27,53

30.7. - 7.8. 2022

9. PRÁZDNINOVÉ DOBRODRUŽSTVÍ

REGISTRACE BUDE SPUŠTĚNA OD BŘEZNA

prazdninovedobrodruzstvi.cz
@prazdninovedobrodruzstvi
Prázdninové Dobrodružství
HLAVNÍ VEDOUCÍ: HELENA FRYDRYCHOVÁ
KONTAKT: 725 882 832

Kultura

První letošní kulturní akcí budou „Veselé Velikonoce“. Tuto akci jsme poprvé úspěšně uspořádali ve spolupráci se základní organizací Českého svazu včelařů v Novém Hrozenkově už v roce 2019 u chaty Magnetka ve Vrančí. V letošním roce máme konečně možnost uspořádat druhý ročník této akce, tentokrát v areálu Památníku A. Strnadla. Můžete se těšit na výstavu o včelách, ukázkou proskleného včelího úlu, pečení jídášků, zdobení vajíček a další velikonoční tradice. Nově jsme pro vás připravili zdobení kraslic slámou. Ve výstavní síni maštal stále ještě probíhá výstava „MODRÁ“ a od 3. května pro návštěvníky připravujeme ve spolupráci s Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně výstavu „Příběh železa“ o historii výroby železa v našem kraji, o železo obsahujících rudách i o samotném postupu výroby. V Památníku A. Strnadla chystáme od 22. května výstavu obrazů z pozůstatosti akademického malíře Ludvíka Schneiderky. A 26. června se zde opět sejdem na tradičním dnu řemesel za doprovodu dětských cimbálových muzik Malá kotla z Nového Hrozenkova a Strunka z Domanína. Také náš ochotnický spolek HALUZ se začal opět pravidelně scházet a pilně nacvičovat novou pohádku pro děti i dospělé, pod názvem „O brejlatý princezně“. Pohádka je moc veselá, všechno dobře dopadne a my doufáme, že vás budeme moci pozvat do divadla ještě v průběhu letošního jara.

Jana Krystyníková, kulturní referent

Hrozenkovské hračky

Letos uplyne 80 let, kdy byla v prvních měsících roku 1942 v Novém Hrozenkově cíleně zavedena domácí výroba dřevěných hraček. Z dnešního povědomí místních obyvatel se však tato skutečnost už zcela vytratila, proto si ji v následujících řádcích alespoň krátce připomeneme.

„Hrozenkovské hračky“, jak se jim říkalo, nevycházely z domácí tradice. Jejich výroba byla zavedena uměle z naléhavé potřeby ekonomicky pomoci místním obyvatelům v období hospodářské krize za 2. světové války. Hlavními iniciátory byli místní řezbář Josef Michalčák (1913–2005) spolu s učitelem Františkem Šedým. Podařilo se jim to jen díky odborné spolupráci brněnského výtvarníka prof. Karla Langra (1903–1998), který připravil kresebné předlohy a pomohl i s organizací výroby. Prostředí naší obce znal velmi dobře, neboť zde v roce 1923 na několik let nastoupil po studiích jako učitel měšťanské školy a následně sem díky přátelství s Josefem Országem Vraneckým st. často rád zajížděl.

Technologii výroby si vybraní výrobci a především starší žáci naší školy osvojili ve speciálních kurzech, připravených Karlem Langrem. Ten první proběhl již v březnu 1942. Účastníci kursu byli rozděleni do čtyř skupin podle druhu činnosti. Úkolem první z nich byla příprava materiálu a vyřezání polotovárů – tzv. „přířezů“ na pásové pile podle papírových šablon. Členové druhé skupiny opracovávali polotovary rašplí, hladkým pilníkem a skelným papírem do požadovaného zaobleného tvaru. Ke zdobení povrchu se osvědčila technika vypalování dřeva původně pomocí rozžhavených železek a razidel a plošné opalování. Poslední skupina prováděla kontrolu hotových výrobků, třídila je do kolekcí, balila do lubových krabiček naplněných pilinami a připravovala k expedici. V průběhu tohoto kurzu byla podle Langrových námětů vytvořena vzorová kolekce, která při posouzení družstvem Dorka v Praze sklídila velký úspěch.

Vyráběly se tři originální kolekce, každá po 6–7 kusech, a to: 1. koničci v pohybu a různých postojích, 2. pastýř se psem a pěti ovečkami, 3. lesní a domácí zvířátka – veverka, srnka, jelen, laň, husa, kočka, kachna a koza. Kolekce vešla na trh pod označením „hrozenkovské hračky“, získala ochrannou známku, která měla zabránit jejímu napodobování. Jedna figurka se prodávala asi za 7 korun.

Z počátku byla výroba záležitostí jen několika místních jedinců a žáků zdejší školy, kteří si jednou týdně docházeli pro polotovary k Josefu Michalčákovi, jenž je vyřezával na pásové pile. Karel Langer však zamýšlel zavést hromadnou výrobu, která by poskytla možnost výdělku většímu počtu obyvatel. Proto v dubnu 1942 proběhl další kurz, kterého se kromě školní mládeže účastnilo na 30 místních rolníků a lesních dělníků. Výuka byla zaměřena na dokončování předem připravených polotovárů – plochých dřevěných přířezů, které se pomocí pilníků, rašplí a smirkového papíru opracovávaly do požadovaných tvarů. Polotovary o přibližné tloušťce 2 cm

dodaly místní pily. Nářadí – dřevěné svéráky a pilníky zapůjčila účastníkům kurzu měšťanská škola, místní živnostníci a z části si je výrobci opatřili sami.

Pro výrobu figurek se používal odpadový materiál, který vzniká při zpracování dřeva na pilách. Byly to špalíky a odřezky ze dřeva listnatých stromů, které se netřepilo a dobře brousilo, jako jasan, buk, javor, klen, jilm, topol, ale i barevná dřeva ovocných stromů. Tím se docílila i různá barevnost výrobků bez použití mořidel. Větší problém vznikl při konečném zdobení opalováním a vypalováním. Obtížnou situaci pomohl vyřešit další kurz realizovaný téhož roku v květnu. Významně přispěl ke zkvalitnění a celkovému zdokonalení technologie výzdoby. Byl určen pro dřívější absolventy, ale také pro děvčata, od kterých se očekávala větší přesnost a vnímavost pro užití dekoru. Starší opalovali výrobky plamenem letovací lampy, mladší pracovali bezpečnějším způsobem za použití speciálních vypalovadel, které dal k tomuto účelu zhotovit Karel Langer v místní zámečnické dílně. Jejich pomocí vytvářeli nejrůznější zdobné motivy sestavené z koleček, proužků, zvyrazňovali oči, uši a nos. Obě technologie se kombinovaly. Obecně se ale dodržovala zásada, že dokonale hladké, plasticky propracované výrobky se dekorovaly méně, naopak drsný povrch se zdobil více, aby se zakryla jeho přirozená nedokonalost.

Celý proces značně zjednodušila technika opalování autogenem a vypalování pomocí jehel vyhřívaných benzínem nebo elektřinou, jež nahradila dříve používaná nažhavená vypalovadla (želízka, dráty, hřebíky apod.). Pro tuto práci si někteří výrobci sami zhotovovali kamínka ze staré konve na mléko, jejíž hrdlo nadstavili plechovou rourou k odvodu kouře. Spodní část pak naplnili žhavým uhlím. Opalování se provádělo nad otevřeným ohněm, což dokládá i propagační film natočený v dřevěnici čp. 60 v Závodí u Jochců – Janotů, kterou v současnosti najdeme ve Valašském muzeu v přírodě v areálu Valašské dědiny.

U dřevin s výraznou kresbou let, jako smrk, jedle nebo borovice, se při výzdobě používala technika drásání, kdy se povrch opáleného zuhelnatělého dřeva ručně vydrhnul drátěným kartáčem. Takto se zdobila nejen vybraná kolekce zvířátek, ale také pozadí tzv. valašských betlémů, rovněž dle návrhů Karla Langra. Betlémy se hotovily především z měkkého smrkového dřeva, kde drásání zcela zvýraznilo letokruhy. K jejich nejzručnějším tvůrcům patřil Petr Ország – Kaděra (1919–1947) z Brodské, který tragicky zahynul pod koly vlaku právě ve vánočním čase na nádraží v Karloince.

Podle Langrových návrhů se vyráběly také skládané modely dřevěných valašských chalup. Domečky v šesti typech byly sestaveny pomocí čepů a količků z několika dílů masivního dřeva různého druhu. Zdobily se celkovým opalováním a vypalováním.

Po dohodě s místními výrobci se v obci hotovily také nejrůznější užitkové předměty do domácnosti, jako vařečky, kvedlačky, dřevěné lžice, války na těsto, količky na prádlo, násady apod. Organizační a finanční pomoc zajistil hrozenkovským výrobcům Zemský ústav pro zvelebování živnosti se sídlem v Brně, který v obci zřídil tzv. Služebnu, jejímž vedoucím se stal učitel František Šedý. Ta sdružovala více než 100 výrobců, kteří buď vyráběli hračky, nebo hotovili užitkové předměty do domácnosti. Mezi nejznámější tvůrce patřil už zmíněný Josef Michalčák, který se řezbářství věnoval celý život.

Odbyt zajišťovalo družstvo Dorka, které vykupovalo celou produkci. Některé kolekce hraček se posílaly i do zahraničí, velká část se vyvážela přímo do Německa.

Na konci válečného období byla celková produkce podřízena potřebám vojenského průmyslu. Po roce 1945 na ni navázalo družstvo Bezkyd a výroba hraček a upomínkových předmětů byla začleněna pod nově vzniklé Ústředí lidové umělecké výroby (ÚLUV). Postupem času, v souvislosti se znárodněním podniku po roce 1950, se zcela změnil i sortiment výrobků a družstvo přešlo na produkci nábytku. Hromadná výroba hraček tak zcela pozbyla svůj prvotní ekonomický význam. Nahradila ji družstevní produkce nábytku, po němž se zvyšovala poptávka vzhledem k rostoucí bytové výstavbě

v 60. letech 20. století. Družstvo nabídlo stálou práci zhruba stovce lidí, což bylo srovnatelné s původním počtem výrobců hraček a užitkových předmětů.

V roce 1950 uspořádala brněnská pobočka ÚLUVu pro pracovníky družstva a studenty místní školy zaškolovací kurz výroby tradičních dřevěných holubiček. Starobyloou techniku předváděl Jan Pifka, jeden z tehdy posledních lidových výrobců holubiček na Valašsku. V roce 1958 pracovníci družstva Josef Michalčák a Vladimír Johec připravili podle Langrových návrhů pro československou expozici na Světové výstavě v Bruselu valašský betlém a soubor dřevěných zvířátek. I přes úspěšnou prezentaci hrozenkovských výrobků se v dalších letech vývoj družstva ubíral jiným směrem.

Organizovaná výroba hraček, tak jak byla započata ve 40. letech 20. století, postupně zanikla. V současnosti už bychom jen obtížně hledali pamětníka, který by o této skutečnosti mohl podat svědectví. Největšího významu dosáhla v době okupace, kdy stoupala poptávka po sortimentu dřevěného dárkového zboží. S jistotou můžeme potvrdit, že ve své době splnila cíl, který jí vytýčil Karel Langer. Mnoha místním obyvatelům, především z řad drobných rolníků, poskytla v období válečné krize doplňkový zdroj příjmů.

Petr Lidák

Rozhovor

Srdce Hrozenkovjanů bijí pro vzpírání!

zleva: Jan Venglář,
Marie Orságová, František Orság

foto: Jiří Tkadlec

Nový Hrozenkov je na Valašsku baštou silového sportu - vzpírání. Již několik desetiletí a s výraznými úspěchy. Rok 2021, jakkoliv lidsky a společensky komplikovaný, z hlediska vzpírání byl pro zdejší oddíl a domácí sportovce veleúspěšný. Za těmito úspěchy jsou samozřejmě samotní sportovci, ale v první řadě je to pan trenér František Orság, kterému od začátku asistoval pan Jéňa Venglář. Oba, jako ještě aktivní sportovci, odešli z oddílu vzpírání TJ Gottwaldov a v roce 1983 založili oddíl vzpírání TJ Sokol Nový Hrozenkov. Nyní se sice v určitých kruzích polemizuje nad užíváním názvu Sokol, ale pro zdejší sportovce je to jeden ze symbolů, za který na soutěžích bojují.

Několik otázek pro pana Františka Orsága:

Kdy a kde jsi s tímto sportem začínal?

Se vzpíráním jsem začal po vojně v roce 1974 v Novém Hrozenkově, kde už tehdy trénoval Jan Venglář, který v tom čase vzpíral za tehdejší TJ Sokol Gottwaldov.

Co považuješ za vrchol tvé kariéry aktivního sportovce a posléze trenéra?

Největší trenérský úspěch: úspěch družstev mužů v naší nejvyšší ligoové soutěži. Vítězství družstva juniorů v celostátní lize juniorů a 3. místo v ČR družstva žáků.

Dosavadní úspěšná léta, prakticky desetiletí, jednoznačně přesvědčila o výkonnosti sportovců Nového Hrozenkova. Jaké cíle kladeš do budoucna před oddíl a také před sebe, jako trenéra?

Nejúspěšnějším rokem byl rok 2021, kdy jsme vybojovali 7 medailí na MČR jednotlivců a 3. místo v ČR v lize ml. žáků. Jednoznačně nejvíc překvapila Anna Marie Plevová a Natalie Labajová a rovněž družstvo žáků. Hlavním cílem do budoucna bude nadále pracovat hlavně s mládeží, protože je to jediná budoucnost sportu.

Máš nějaké sportovní přání, nebo sen, který jsi odhodlán naplnit?

Máš nějakou vizi, kam by vzpírání v Novém Hrozenkově mohlo, nebo mělo dospět?

Moje přání je, aby oddíl fungoval aspoň tak, jako do této doby. Dnešní podmínky nám může závidět leckterý oddíl vzpírání. Za to moc děkujeme vedení úřadu městyse a řediteli školy Igoru Hašovi.

Dále bych si přál, aby se dál zvyšovala výkonnost oddílu, ale i jednotlivců.

vých závodníků, aby dál vyrůstali závodníci typu Jiřího Orsága a Lenky Orságové Kenisové, kteří jsou našimi odchovanci a dodnes patří mezi nejlepší vzpěrače v ČR.

Členská základna oddílu vzpírání je opravdu velká, nadšení mládeže pro tento sport je úžasné. Dospělí, mládež, dokonce děti... Jak se pozná opravdový talent? Jsou v oddílu, kromě „dřičů“, takto nadaní sportovci?

Nadšení pro tento sport je v Novém Hrozenkově opravdu velké, což nám závidí daleko větší oddíly ve velkých městech. K dnešnímu dni máme 24 mládežníků ve věku 10–20 let a 24 členů ve věku 20 a více let. Talentovaný závodník se pozná už v tělocvičně během 30 minut (rychlost, síla a dynamika). S nejmladšími chodím pravidelně do tělocvičny na atletiku, kde provádíme hlavně trojskok, hod medicimbalem přes hlavu, dynamické výskoky na švédskou bednu atd. Okamžitě vím, kdo jak na tom sportovně je. V oddíle máme talentů čím dál míň, ale věnujeme se každému stejně, protože mám zkušenosti, že průměrný sportovec mnohdy dokáže víc než ten velký talent.

Děkuji ti, Františku! Přeju hodně úspěchů ve vaší práci a hlavně – naplnění cílů a snů!

Tohle je mé první seznámení s tímto sportem. Jsem absolutní laik.

Co mě ovšem mile překvapilo, bylo zjištění obrovského zájmu.

Role vedoucích družstev na soutěžích, poradců, kustodů, fandů a hlavně těch nejobětavějších se pravidelně ujímají bývalí aktivní sportovci a hlavně rodiče.

František Orság o roce 2021 (bez úprav):

I když byl minulý rok ztížen koronavirem, oddíl vzpírání zaznamenal nejúspěšnější sezonu za posledních deset let.

Oddíl v minulém roce obsazoval všechny soutěže družstev, které byly vzpěračským svazem v loňském roce organizovány.

To znamená:

- ligy mladších žáků
- ligy starších žáků
- ligy juniorů
- 2. ligy mužů
- 2. ligy žen
- ligy veteránů.

V lize mladších žáků startovali: Jan Šulák, Vladimír Hurta, Sára Šarmanová, Lucie Kenisová, Milan Hudák.

V lize starších žáků startovali: Václav Mikula, Petr Žalmánek, Alexandra Ježíková.

V lize juniorů startovali: Jakub Zapalač, Ondřej Zapalač, Martina Ježíková, Jan Kocurek, Matyáš Bukovjan, Hynek Videcký.

V lize žen startovaly: Petra Orságová, Natálie Labajová, Helena Korytářová, Martina Ježíková.

V lize mužů startovali: Václav Škarp, Vlasťa Kopecký, Petr Slabý, Vojtěch Paška, Václav Venglář, Jiří Pavelka.

V celostátní lize veteránů startovali: Marie Orságová, Lenka Kenisová, Jiří Pavelka, František Orság.

Velkého úspěchu dosáhlo družstvo mladších žáků, které zvítězilo v Moravské skupině. Dostalo se do celostátního finále, kde v Horní Suché obsadilo vynikající 3. místo v České republice! O hezký úspěch se postaralo družstvo veteránů, složené z rodiny Františka Orsága, které v celkově v České republice obsadilo 2. místo!

Na Mistrovství České republiky v soutěžích jednotlivců jsme dosáhli asi nejlepších výsledků za posledních 10 let.

Na MČR mladších žáků obsadili:

Sára Šarmanová – 1. místo

Vladimír Hurta – 1. místo

Jan Šulák – 1. místo.

Na MČR starších žáků obsadili:

Anna Plevová – 2. místo

Petr Žalmánek – 4. místo.

Na MČR juniorek do let obsadily:

Natálie Labajová – 2. místo

Anna Plevová – 3. místo.

V Plzni, na MČR juniorek do 18 let obsadila Anna Plevová – 3. místo.

V Praze, na MČR žen obsadila Lenka Kenisová Orságová – 1. místo.

Výborně si vedli naši veteráni na MČR Masters v Brně, kde jsme vybojovali 5 medailí!

Marie Orságová – 1. místo.

Lenka Kenisová – 1. místo.

Karel Vojvodík (82 let!!!) – 2. místo.

František Zapalač – 1. místo.

František Orság – 1. místo a současně vytvořil tři české rekordy!

Oddíl vzpírání působí v krásně zrekonstruovaných prostorách základní školy a má 47 členů. Vděčíme za to Městyši Nový Hrozenkov a vedení městyse, hlavně paní Staňce Špruncové, Pavlu Jochcovi a stavebnímu technikovi Pavlu Krystynikovi. Děkujeme!

Tyto prostory – vzpírarna a posilovna v suterénu školy jsou otevřeny i pro veřejnost, a to denně kromě neděle od 8.00 do 19.00.

Chtěl bych touto cestou pozvat všechny zájemce, kterým není lhostejné jejich zdraví a tělesná kondice. Můžete zároveň využít rad a odborné pomoci kondiční a výživové poradkyně trenérky Petry Orságové.

František Orság a miro

Rožnovský skanzen, setkání kovářů

Učňovská soutěž

Nadany učen Tomáš Wojnar

Jdu za svým snem

Před začátkem pandemie jsem byl pozván na setkání kovářů v Rožnově pod Radhoštěm, kterého se pravidelně účastním, neboť se můj otec znal s panem Vraneckým a pro muzeum vyráběl různé věci. Já sám jsem měl možnost podílet se na opravě Maměnky na Pustevnách, kde jsem vyráběl nové zábradlí na balkonech, a to ve dvou patrech, nové schodiště na boční straně budovy, okna se věži, kozubce a štíty.

Na onom setkání se u mého stánku, s ukázkou ruční výroby kol, zastavil mladý muž a zajímal se o mé řemeslo. Až později jsem zjistil, že jde o mistra z učiliště ve Frýdku Místku. Po krátkém rozhovoru se mě zeptal, zda bych si nevzal pod křídlo učně, který by u mě v dílně byl na praxi. Otázkou jsem byl velice mile překvapen, jelikož jsem si s touto myšlenkou již já sám dlouho pohrával. Před několika lety jsem s Evženem Orságem tuto myšlenku chtěl realizovat, a dokonce jsme vedli jednání s místní radnicí o pronájmu další dílny v Brodské, kde bylo původně OSP. Bohužel tragická nehoda Evžena vše změnila.

Nepodařilo se mi sehnat nikoho jiného místo svého kamaráda, a tak jsem o svém snu přestal přemýšlet. Vše se ale změnilo minulý rok, když mě navštívilo vedení učiliště řemesel z Frýdku Místku (SŠ řemesel Frýdek Místek). Domluva s nimi byla velmi rychlá, takže jsme mohli uzavřít smlouvu, díky které by mohli učni navštěvovat mou dílnu. Ještě jsem ale musel

absolvovat zkoušky pro odbornou výuku, po jejichž splnění jsem získal osvědčení o profesní kvalifikaci Ministerstva školství. Po splnění i této úlohy a získání profesní odbornosti mohl na praxi nastoupit první učen jménem Tomáš, který za mnou do dílny jezdí dvakrát za měsíc. Pochází až z Trínce, a proto teď bydlí v Lidovém domě. Zdá se mi, že tento mladý muž je velice schopný a o řemeslo má opravdový zájem. Proto jsem mu také nabídl možnost u mě zůstat i po absolvování praxe, aby na sobě mohl dál pracovat.

Po konzultaci se zástupcem učiliště mi byla nabídnuta účast v soutěži učňů, kde by jeden z úkolů byl výroba jednoduchého kola a vítěz této soutěže by postoupil do celorepublikového kola. Tuto nabídku jsem velice rád přijal a byl jsem zvolen předsedou odborné komise. Soutěže se účastnilo celkem šestnáct učňů, kteří na výrobu jednoduchého kola dostali časový limit 4 hodiny. Na začátku jsem soutěží krátce seznámil s kolařinou jako takovou, doporučil jsem jim, na co by si měli dávat při výrobě pozor a co je nepostradatelné při práci. Ze všech účastníků kolo sestavilo jen deset, z nichž jsme s ostatními členy poroty vybírali tři nejlepší, kteří si odnesli praktické ceny, jako např.: pokosovou pilu značky Metabo, přímočarou pilu či pásovou ruční brusku.

Po vyhlášení vítězů jsem soutěž uzavíral a hodnotil jsem především snahu všech

Maměnka

zúčastněných, které námět soutěže zaujal, což dali najevo potleskem, který mě upřímně dojal. Po této akci jsem dostal nabídku navštívit další dvě učiliště, kde budu své řemeslo moct představit. Již v prosinci jsem jednal s vedením učiliště v Jaroměři, kde budeme pořádán kurz pod mým odborným dohledem. Těším se nejen na tuto akci, ale i na ty další, které mě čekají.

Augustin Krystyník, kolář

Zamyšlení nad prací ve včelařském spolku

Výhodou práce ve spolku je, že si často popovídám se staršími i mladými včelaři, kteří mají o včelaření zájem. Dozvíme se nové zkušenosti, co a kdy udělat nebo naopak, co nezkoušet. Je dobré být při tom, s jakým zájmem se o včely starají a jak se chovají ke každé včelce z 50 tisíc dělnic včelstva, aby ji zdravou vrátili do úlu. Pokud se člověk rozhodne chovat některé živočichy, musí se o ně postarat. Včely jsou šlechtěny pro naše přírodní prostředí a potřebují také odpovídající ošetření a podporu rozvoje při nepříznivých podmínkách. Málo záleží na typu a stáří úlů, ale důležitá je úroveň chovu (kvalita matky), pylová rozmanitost v okolí (snůškové možnosti) a způsob vedení včelstev v používaných úlech. Jsou včelaři, pro které je čištění úlu a pravidelná kontrola spadu roztočů (kleštěk včelí) ztrátou času a nevědí, jak si jejich včelstva vedou. Je smutné, když si koupí včelstvo, které jim v prů-

běhu roku zkolabuje a další rok koupí nové. Při špatném ošetřování jsou včelstva náchylnější k nákaze virem, bakteriemi nebo plísněmi a slabá nákaza se může rozvinout až do akutního stavu. Pak se může stát, že silná včelstva v době menších venkovních zdrojů potravy těmto nakaženým včelstvům vyloupí zásoby nebo se včely slabého včelstva přidají k lupičkám a úl pak zůstane prázdný. Může na to doplatit i zkušený včelař s dobře vedenými včelstvy, protože pud včel donesl co nejvíce zásob těžko ovlivní a jeho včelstva se také nakazí. Poznámka z včelařského kurzu: „Míra produkce medu jasně koreluje s kvalitou včelstev a tedy s kvalitou a znalostmi včelaře. Čím lepší včelař, tím dokonalejší úlová technologie a způsob vedení včelstev. Tím také lepší včelstva a více medu. A naopak čím horší včelař, tím horší včelstva, proto méně medu a o to více řečí o tom, že on není

„medařem“ a chová včely „jen pro radost.“ Bez včel by nebyla například jablka, hrušky, švestky, třešně, angreš a mnoho dalších plodin. Na některé základní potraviny, jako jsou například brambory, obilí, kukuřice nebo vinná réva, ale není včel potřeba, takže bez včel by si člověk nějak poradil a vyšlechtil by samosprašné plodiny nebo by rostliny uměle opyloval. Včelí med by nahradil chutným „medem“ ze sirupů, vůní, barvy a další složky by doplnili biochemici. Jídelníček by se ochudil pro lidi i zvířata a utrpěla by příroda, protože není živočich na této planetě, aby netvořil cokoli pro jiný druh. A na závěr citát J. A. Komenského, který choval včely u kostela ve Fulneku: „Z včelařství naučil jsem se přírodu více znáti a více milovati, než z mnoha knih učenných.“

J. Kudrna

Katecheze Dobrého Pastýře

Katecheze Dobrého Pastýře jsou inspirovány Montessori pedagogikou, která podporuje samostatnost a osobnost každého dítěte. Je to takové jiné „náboženství“ pro děti (jsou určeny dětem ve věku 3–12 let). V naší farnosti probíhá zatím první část katechezí, která je určena pro děti od 3 do 6 let. Každých čtrnáct dní se od října 2021 s 12 dětmi scházíme na faře v Novém Hrozenkově v místnosti zvané atrium. Děti zde mají možnost prakticky poznat liturgické prostředí (zmenšeniny oltáře a věci potřebných při mši svaté, malé ornáty v liturgických barvách, ...) a pomocí katechezí navázat bližší vztah s Bohem. Pokud vás zajímá, jak taková katecheze asi vypadá, zveřejníme vás 10. června do Karolinky na Noc kostelů, kde bude v rámci programu představena ukázková hodina tak, jak probíhá přímo v atriu na faře.

**Na setkání s vámi se těší Michaela Cíhová a Petra Křupalová
Více zde: www.katechezedobrehopastyre.cz**

Střelecké utkání MS Nový Hrozenkov

Podzim je nejen časem hlavní lovecké sezony, ale příjemné podzimní počasí vybízí i k dalším mysliveckým aktivitám. Proto členové MS Nový Hrozenkov navázali po kratší pauze na tradici střeleckého utkání, které se konalo v říjnu na spolkové střelnici na Čubově.

Soutěž byla zahájena sérií 10 ran malorážkou z volné ruky na redukovaný terč křoura, následovala položka 10 ran s oporou o volně stojící hůl na redukovaný terč smrce a poslední malorážkovou disciplínou byl terč lišky, který se střílí v leže bez opory, všechny položky na vzdálenost 50 metrů. Maximálně bylo tedy možno získat za kulovou střelbu 300 bodů. Pomyslný chléb se lámal v další kategorii, která spočívá ve střelbě brokovou zbraní na letící asfaltové terče – holuby. Maximální počet získaných bodů v této sérii čítal 14 holubů – tedy 140 bodů. Střelba na letící terče je však někdy ošidná, protože v případě zásahu se střelci připisuje 10 bodů. v případě chybené rány 0. V obou částech soutěže byly průběžné výsledky velmi napínavé, kdy se na předních příčkách střídali různí účastníci soutěže a panoval zde ten správný „hec“. Po napínavém souboji se na 1. místě umístil Jan Šulák (nástřelem 336 bodů), na druhém místě Lukáš Malík (nástřel 330 bodů) a třetí příčku obsadil Tomáš Jocheč (nástřelem 325 bodů).

Ing. Jan Šulák, Ph.D., jednatel MS

Okresní kolo soutěže „O Zlatou srnčí trofej“ opět v Novém Hrozenkově

V roce 2021 připadla po několika letech Mysliveckému spolku Nový Hrozenkov ve spolupráci s OMS Vsetín organizace okresního kola soutěže „O Zlatou srnčí trofej“, která se uskutečnila 26. září 2021 na místní myslivecké chatě.

Soutěž mladých příznivců myslivosti je rozdělena na dvě věkové kategorie a část testovou a praktickou. V testové části soutěžící odpovídají na záložné otázky z oblasti myslivosti, praktická část spočívá zejména ve zhodnocení znalostí z botaniky, zoologie či myslivecké kynologie, a to nejen poznáváním praktických ukázek, loveckých psích plemen a přírodnin, ale také střelbě ze vzduchovky. O zájmu o přírodu a myslivost u dětí vypovídá vysoká účast – k soutěži se v tomto kole přihlásilo celkem 38 mladých vyznavačů Hubertova cechu z 8 mysliveckých kroužků našeho okresu. O velmi dobrých znalostech mysliveckého dorostu, kterých nabývají svojí aktivitou v rámci mysliveckých kroužků, vypovídají velmi vyrovnané výsledky ve všech kategoriích, kdy o pořadí rozhodovaly pouze jednotky bodů. Ti nejlepší byli z rukou předsedy MS Petra Valíčka odměněni medailemi, poháry i pěknými věcnými cenami, ale ani méně úspěšní neodešli s prázdnou. Hezkého úspěchu – 1. místa v kategorii A – dosáhla hrozenkovská Miriam Štelclová, která získala v poznávačce 36 bodů a ve střelbě ze vzduchovky na standardní terče ještě o 4 body více.

Výsledky soutěže pro kategorii A:

1. místo: Miriam Štelclová	Medvíďata Nový Hrozenkov
2. místo: Antonín Minarčík	Poštolka Hutisko-Solanec
3. místo: Milan Minarčík	Poštolka Hutisko-Solanec

Výsledky soutěže pro kategorii B:

1. místo: Štěpán Koláček	Poštolka Hutisko-Solanec
2. místo: Eliška Bělíčková	Pržno
3. místo: Tamara Vagáčová	Poštolka Hutisko-Solanec

Než však byly výsledky vyhodnoceny, rozdali organizátoři soutěžícím rukavice a pytle na odpadky a společně v korytě řeky Bečvy a přilehlém okolí posbírali na 8 plných pytlů odpadků různých druhů. Ulevili tak krásné valašské krajině od znečištění, které stále ještě někteří nezodpovědní spoluobčané odhazují do přírody.

Za zorganizování této příjemně strávené neděle je potřeba poděkovat především Okresnímu mysliveckému spolku ve Vsetíně, členům MS Nový Hrozenkov za organizaci, přípravu zázemí a vynikající pohoštění, Lesům ČR Vsetín za zapůjčení pomůcek a Lesům Augustiniánského opatství s. r. o. za hodnotné ceny pro soutěžící. Velký dík patří také Daniele a Lukášovi Malíkovým, kteří se práci s mládeží v rámci našeho MS dlouhodobě věnují. Všem soutěžícím náleží blahopřání k jejich úspěchům a do dalších let jim přejeme mnoho nadšení pro přírodu a myslivost.

S pozdravem Myslivosti zdar!

Ing. Jan Šulák, Ph.D., jednatel MS

Výjezdy SDH Nový Hrozenkov

- 17. 12. 2021 – Technická pomoc, odstranění spadlého stromu Nový Hrozenkov
- 1. 1. 2022 – Technická pomoc, likvidace obtížného hmyzu Nový Hrozenkov
- 15. 1. 2022 – Požár střechy kolem komína Halenkov
- 20. 1. 2022 – Technická pomoc, závada na kotli na tuhá paliva. Zakouřená vnitřní část domu Nový Hroz.
- 24. 1. 2022 – Požár sazí v komínu Nový Hrozenkov
- 26. 1. 2022 – Požár sazí v komínu Nový Hrozenkov
- 4. 2. 2022 – Planý poplach Karolinka Stanovnice
- 17. 2. 2022 – Technická pomoc, odstranění spadlého stromu Nový Hrozenkov
- 19. 2. 2022 – Technická pomoc, utržená plechová krytina střechy Nový Hrozenkov Kohútka

Zdeněk Kysučan

Jaké legislativní novinky přinesl rok 2022? Občanská poradna Vsetín přináší přehled

Rok 2022 přináší řadu legislativních změn. Občanská poradna Vsetín pro Vás připravila přehled těch nejzásadnějších novinek, které se mohou týkat i Vás.

Změny v exekucích

S novým rokem skončí tzv. marné exekuce, které běží bezvýsledně déle než tři roky a původní výše dluhu nepřesáhla 1 500 Kč. Nově bude také možné zastavit tzv. mobiliární exekuce (čili zabavování majetku) v případech, že dlužníci budou nad rámec zákonných srážek dobrovolně hradit částku ve výši alespoň 1 500 Kč měsíčně, která se bude odvíjet od výše jejich příjmů.

Zvýší se hranice minimální mzdy

Od 1. ledna 2022 se zvýší minimální mzda o 1 000 Kč na 16 200 Kč za měsíc pro zaměstnance se stanovenou týdenní pracovní dobou 40 hodin. Minimální hodinová mzda vzroste z 90,50 Kč na 96,40 Kč. Dojde také k valorizaci platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců.

Novinky v nemocenském pojištění

Od nového roku se prodlužuje doba poskytování Otcovské z jednoho týdne na dva. Ve vztahu k Ošetřovnému se již nevyžaduje podmínka soužití ve společné domácnosti u některých blízkých příbuzných. Podmínka soužití v domácnosti se nevyžaduje u příbuzných v linii přímé podle občanského zákoníku (např. otec, matka, babička, děda, syn, dcera, vnuk, vnučka), a dále u sourozenců, manžela, manželky, registrovaného partnera (partnerky), rodiče manžela (manželky) nebo registrovaného partnera (partnerky). Ve vztahu k dlouhodobému ošetřovnému dochází ke zkrácení doby pobytu v zařízení lůžkové péče jako podmínky nároku na dávku ze 7 na 4 kalendářní dny.

Zvýší se důchody

V roce 2022 porostou všechny vyplácené důchody. Základní výměra důchodů se zvýší o 350 Kč na 3 900 Kč, procentní výměra vzroste o 1,3 %. Nad rámec zákonné valorizace se důchody všem zvýší o 300 Kč. Průměrný starobní důchod vyplácený v lednu 2022 by měl činit 16 274 Kč. Díky valorizaci jde tedy o zvýšení přibližně o 805 Kč.

Péče pěstounů bude lépe odměněna

Od nového roku se výrazně zvýší dávky odměny za pěstounskou péči. Zároveň budou nově mladí dospělí, kteří odcházejí z ústavní péče, čerpat příspěvek při studiu ve výši 15 000 Kč měsíčně a stát by jim měl pomoci s hledáním bydlení a zaměstnání. Změní se také financování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Změny v příspěvku na péči

Od ledna 2022 nebude mít na výši příspěvku na péči vliv, jaký typ péče osoba ve stupni závislosti III nebo IV využívá. Dosud náleží osobám ve stupni závislosti III a IV, využívajícím pobytové sociální služby, dětský domov nebo speciální zdravotnické zařízení hospicového typu, nižší částka než těm, kterým péči a pomoc poskytuje neformální pečující nebo terénní či ambulantní sociální služba.

Nevíte si rady?

Obraťte se na Občanskou poradnu Vsetín na Jiráskově ulici 419. Poskytuje bezplatné odborné konzultace v oblasti rodinných, majetkových a pracovněprávních vztahů, dluhů, bydlení, trestního práva, pojištění a spotřebitelské problematiky. Objednat se lze na telefonním čísle **774 262 243**. Více informací najdete na www.vkci.cz.

Lidová strana v Novém Hrozenkově

Místní organizace Lidové strany byla u nás založena před válkou. Byl to dlouhodobý proces postupného slučování již existujících katolických spolků. Jedním z iniciátorů byl bezpochyby také místní kněz Mons. Vladimír Čermák, funkcionář Československé strany lidové a Orla, a který má také na Lidovém domě pamětní desku. Její založení navázalo na vznik Lidové strany v lednu 1919 a sdružovala věřící i nevěřící, podobně morálně smýšlející lidi. V roce 1992 se ČSL přejmenovala na KDU-ČSL. Na Hrozenkově se lidovci aktivně zapojovali do různých kulturních akcí jak kolem kostela (oslavy Božího Těla, různá procesí a poutní oslavy, přímiční mše našich rodáků atd.), tak i pořádání zábav a plesů (Kateřinská zábava, velmi oblíbená podlesníková zábava a plesy, které pořádáme dodnes). Pořádaly se zájezdy na poutní místa, kulturní i historické památky do blízkých i vzdálených míst České republiky.

U nás KDU-ČSL měla a má větší či menší zastoupení ve vedení naší obce. Měli jsme vždy zastupitele i radní a taky bylo období, kdy jsme měli starostu. Ale vždy jsme se aktivně a konstruktivně podíleli na rozvoji naší obce a od roku 2006 městyse. V době největšího rozkvětu místní organizace jsme měli 300 členů. Postupně však tato členská základna stárne a odchází na věčnost a noví nepřicházejí. V dnešní době je nás už jenom 39. Ovšem jsem optimista a věřím, že i v dnešní době si mladí a nebo starší vyzrálí lidé najdou cestu k podpoře tradiční a druh nejstarší strany v ČR. Přeji vám krásné a slunečné dny nadcházejícího jara a také chuť se zapojit do spoluvytváření naší obce.

S pozdravem Vlastimil Koňářík, Předseda MO

Charita již od roku 2000 udržuje starou lidovou tradici tříkrálového koledování. Malí koledníci v dlouhých bílých halenách, s papírovými korunkami a kasičkami chodívají dům od domu s Božím požehnáním. Letos nám koledování ztížila kovidová situace. Toto požehnání, „Christus Mansionem Benedicat“, což v překladu znamená „Kriste požehnej toto obydlí“, přinášeli jen vedoucí skupinek. Celá Tříkrálová sbírka se odehrávala stejně jako vloni formou statických kasiček, online bránou www.trikralovasbirka.cz (zde můžete přispívat během celého roku 2022), lidé mohli své finanční dary zasílat prostřednictvím bankovního převodu, pomocí QR kódu či darovacích esemesek. Kasiček, které byly umístěny na nejrůznějších místech naší oblasti, bylo 65. A rozhodně prázdné nezůstaly. Jsme vděční, že jste na nás nezapomněli. Vrací nám to energii, odvahu a sílu pomáhat potřebným dál. Z těchto darů budeme moci obnovit vybavení kuchyně a zahradu Denního stacionáře Slunečnice. Velkou radost nám dělá hlavně to, že tak můžeme dofinancovat nové hygienické zařízení Odlehčovacích služeb v Halenkově, kde se navýšila kapacita ze tří lůžek na pět. Ze sbírky budeme pomáhat rodinám, které se dostanou do složité životní situace. Obzvláště v této době jich není málo. Poděkování patří všem, kteří letošní Tříkrálovou sbírku uvedli v život. Všem těm, kteří i přes tuto variantu obešli vaše domovy a posvěcenou křídou tak předali požehnání do celého dalšího roku. Děkujeme obcím, které s námi spolupracovaly v propagaci sbírky a také za umístění kasiček. Děkujeme farnostem za umístění a propagaci tak, aby se lidé vše dozvěděli s předstihem. Děkujeme informačním centrům Karolinka a Velké Karlovice a také všem, kterých není vůbec málo, kteří nám naše kasičky pomohli

umístit do svých obchodů, knihovny, restaurace i menších prodejen. Vaší vstřícnosti si velmi vážíme a děkujeme Vám. **Hlavní poděkování putuje všem, kteří na tu letošní Tříkrálovou sbírku 2022 mysleli, nezaváhali a přišli přispět!!!**

Ivana Hlaváčová, PR, vztahy s veřejností

Výsledky tříkrálové sbírky 2022

Velké Karlovice	77 973 Kč
Karolinka	26 843 Kč
Nový Hrozenkov	110 227 Kč
Halenkov	106 692 Kč
Huslenky	9 837 Kč
Zděchov	34 725 Kč
Hovězí	72 040 Kč
Celkem	438 337 Kč
Online koleda (k datu 17. 2. 2022)	17 300 Kč
(Příspěv prostřednictvím online koledy můžete během celého roku 2022)	
Bezhotovostní dary celkem	7 655 Kč

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022 CELKEM 463 292 Kč

Na celorepublikový výtěžek Tříkrálové sbírky 2022 se můžete podívat na webové stránce: www.trikralovasbirka.cz/vysledky/

Vzpomínky na Vánoce

Snad každý motorista zná úklady zimy spojené se škrábáním, oprašování a všemi těmi různými nutnostmi před jízdou. Naše pečovatelky toto znají až moc dobře. Již časně zrána vydolovávají svá pracovní auta z ledu a sněhu, někdy je dokonce problém auto otevřít. Spěchají však za klienty jak do obcí, tak na samoty, a tak musejí mít auto v perfektním pořádku, aby mohly služby poskytovat i v zimních měsících. Dárek v podobě profesionálních škrabek na auto je pro naše pečovatelky praktickým a velmi potřebným pomocníkem. Děkujeme firmě ExaSoft Holding a.s., že nám darovala dvacet robustních škrabek se stěrkou a košťátkem. Výhodou je i teleskopická rukojeť pro lepší manipulaci. Všechna tato pomoc v podobě takovýchto dárků je pro práci v terénu velmi užitečná. Děkujeme, že na nás a naše klienty myslíte.

Dalším Ježíškem nám byla firma Austin Detonator s.r.o., která nás dojala svým přístupem a pečlivostí, s jakou přistupovali k obdarování osamělých seniorů. Jejich „Strom splněných přání“ udělal radost a vykouzlil úsměv na tváři více než dvaceti opuštěným lidem žijících v odlehklých oblastech. Každý dárek byl označen krasopisně napsanou jmenovkou pro konkrétního seniora. Všechny byly nádherně zabaleny a naskládány do tašek dle jmen. Když přijelo „austiňácké“ nákladní auto, nestačili jsme se divit, jaké velké množství je všech těch dárků a jak jsou krásné. Jsme vděční a jistě můžeme jménem všech obdarovaných klientů poděkovat za to vše. Za čas, nápady, podporu, tvůrčího ducha a celou realizaci tohoto projektu.

**Ivana Hlaváčová, PR,
vztahy s veřejností**

Dům pokojného stáří

Zabíjačka na Domečku

Tradiční zabíjačky jsou spojené hlavně s obdobím, kdy je venku chladno. V minulosti se na vesnicích dělaly často. Dnes už na ně lidé spíše vzpomínají, a to v dobrém. Právě proto jsme si v úterý 18. ledna takto zavzpomínali s našimi klienty na Domečku. K porážce prasete sice přímo nedošlo, ale i přesto jsme si vyškvařili sádlo, uvařili kyselici. Nechyběla ani ochutnávka jitřniček, tlačanky a jelítek. Samozřejmě nechyběla štamprlička, která k zabíjačce patří. Už tak dobrou náladu všech přítomných obohatil ještě pan Zbranek hrou na harmoniku. Vůně zabíjačkových pochoutek a dobrá nálada se šířily Domečkem po celý den...

Draní peří na domečku

Draní peří bylo dříve jakousi společenskou událostí, kterou si nikdo nechtěl nechat ujít. Ženy se sesedly kolem jednoho stolu a navzájem si pomáhaly s dráním kachního či husího peří. Takto jsme se 1. února sesedli i my na Domečku a připomenutí staré tradice mohlo začít. Zazpívali jsme si i nejrůznější písně, a to za doprovodu harmoniky, zavzpomínali na staré dobré časy. Štamprlička na spláchnutí „prachu“ nemohla chybět. A výsledek? Podařilo se nám nadrat alespoň na malý polštářek. Akce se nám moc vydařila. Přemýšlíme, kterou tradici si připomeneme příště.

**Eva Kameniczká,
sociální pracovnice
Dům pokojného stáří,
Odlehčovací služba**